

CENA 150 Kč / 155 SKK / 7,50 EUR
WWW.ARCHITEKT-CASOPIS.CZ

FLORENTINUM, PRAHA / J. CIGLER
CONCEPT HOUSE, OSTRAVA / D. KOTEK
MALEŠICKÝ PARK, PRAHA / M. VAVŘÍN
EXPOZICE HUTNICTVÍ V NTM / M. ČEJKA, V. LSTIBŮREK
MARTIN RAJNIŠ – 70 / P. VOLF
BIENÁLE V BENÁTKÁCH / A. GEBRIAN
RESUSCITACE MALOMĚSTA, LANŠKROUN / WORKSHOP
TÉMA ČESKÁ ARCHITEKTURA MIMO CENTRA

ARCHITEKT

03 2014

S MARTINEM RAJNIŠEM

POZITIVNÍ DEVIANT
PŘIPRAVIL PETR VOLF

„Architektura je jediná civilizační věc, která nás okamžitě propojuje s minulostí.“

Během června stavělo pětadvacet studentů pod vedením mladých mistrů z Hutě architektury Martina Rajniše na břehu kyjského rybníka dvanáctimetrový dvounohý objekt nápadně připomínající ženské torzo, který je sofistikovanou metodou poskládán z pouhých větví. Za rok by měla ve volnočasovém areálu čtrnáctého pražského obvodu Na Čihadlech vzniknout dvakrát tak vysoká rozhledna Doubravka Trifid a nad střechami Holešovic se bude vznášet pětadvacet metrů dlouhá Archa svobody. Čerstvý sedmdesátník Martin Rajniš očividně neztrácí víru v přirozené pojetí architektury, které má stavění přiblížit jak lidem, tak přírodě.

Opustil jste prkna a teď děláte věže z klacků?

Má to svůj vývoj. Když si vezmeš něco, co roste u nás, nic to nepotřebuje, nic to nestojí, dokonce jsou tací, kteří se toho rádi zbaví – třeba ti, kteří se starají o vedení vysokého napětí – tak by byla škoda to nepoužít. Mně toho na pozemku narostlo šest kilometrů, aniž bych hnul prstem.

Jaké je to dřevo?

Jasan. Všechno z náletů. Uřízne se, oseká, nemusí se sušit ani nijak ošetřovat. K našemu stavebnímu účelu jsme vyvinuli šponovací stroj, pomocí něhož se k sobě klacky vážou. Na jednom průměrném klacku je zhruba šest minut lidské práce, to je v českých poměrech asi dvanáct korun. Každé kovové spojení nebude stát víc než osm korun, na takové konstrukci je asi tisíc spojení a okolo dvou tisícovek klacků. To znamená, že se materiálem dostáváme na pár desítek tisíc korun, přičemž všechny ostatní věci, které jsme dělali, byly čtyřikrát až pětkrát dražší. Co může být přírodě bližší než takováto konstrukce, na níž není už skoro nic, co by na přírodu nenavazovalo? Všechno jde s přírodou – a zároveň se jedná o materiál, který máš přímo na místě, nepřenášíš jej na dlouhé vzdálenosti, nemusíš jej dávat na pilu, nemusíš jej ničím impregnovat. V podstatě stavíš jako indián, ale

přitom z toho můžeš navrhovat hodně odolné konstrukce: když bude někdo chtít, dá se tak vytvořit tenisová hala.

Ale stabilní obydlí – dům podle střeoevropských parametrů, v němž by se dalo celoročně pohodlně žít – z toho asi postavit nelze...

Popíšu, jak se na to musí jít. Touto metodou se vytvoří klimatron. Nejprve vezmeš buldozer a uděláš stupňovitý zářez ve tvaru rohliku do svahu otočeného směrem na jih, z klacků uděláš klenbu a na ni dáš dvojitou, lehce nafouknutou membránu. Tím zajistíš na devět měsíců do roka zcela normální klima a ještě to doplníš stíněním, dále docílíš stavu, aby ti tam profukovalo, ale nepršelo... nechci zabíhat do detailů.

A vevnitř?

Vevnitř si to zorganizuješ jako minimalistický barák, v němž si uděláš ložničky, koupelnu a další nezbytnosti, které potřebují lidé k životu. Použiješ k tomu všemu presovanou hlínu. Výsledkem je jedna z možností, jak si představujeme, že bude vypadat v budoucnosti obytná architektura ve středních zeměpisných šířkách.

Tak proč to nevyzkoušíte?

Na to potřebuju maličkost. Sponzora, který dá pár milionů, abych stavby zrealizoval a potom se zase mohly prodat. Rád bych paralelně udělal několik různých variant odlišujících se konstrukcemi, aby vznikl celý klastř v přírodě. Konečně by to mohlo být rázné vkročení do polohy, kdy ukážeme lidem, že si nemusí stavět drahé hnsné baráky, protože si za mnohem menší peníze budou moci pořídit kvalitní bydlení. Je to příklad a důkaz měkkého plánování, tzv. soft planning, kde je naprosté minimum pevně závazných věcí a všechno ostatní je modifikované. Interiéry se dají neustále proměňovat, dá se s nimi vyloženě hrát, protože vznikají v situaci, kdy nefouká a neprší a není nutné zhotovovat složité izolace ani ochrany proti kondenzaci. Lidé se dostanou do krásného stavitelství, jaké mají v severní Africe nebo na řeckých ostrovech, a zároveň můžu každému vevnitř

nabídnout maximální míru svobody, která bude pod pláštěm průhledné dvojitě membrány z mylaru a nebude urážet svou odlišností ty okolo. Najednou je tu koncept stavění, který je jiný. Na demonstraci toho, jaký jsem, nepotřebuju okázalou fasádu baráku, protože na to mám webové stránky, kdežto barák se mi stává nekonečným zdroj zábavné práce, rozptýlení a lásky. Za sto let budou mít lidé strašný problém nalézt dostatek smysluplné jednoduché práce, kterou by rádi dělali. Mně přijde, že tohle stavění by mohlo být cestou z krize architektury.

Architektura je podle vás v krizi? Není to tvrzení, které opakováním ztrácí na významu?

Já si myslím, že v krizi je. Jasně, když se udělá nějaká výběrová publikace, tak se nám zdá, že o krizi nemůže být řeč, ale problém je, že v takové knížce se ukazuje jenom špička ledovce. To, co se neukazuje, je zoufalé a je toho nepoměrně více než kvalitního. Dovolím si odhadnout, že na jednu kvalitní stavbu, jaké se dostávají do různých architektonických přehledů, připadne sto – ale spíš tisíc – naprostých zoufalostí, boudy, divné garáže, skladiště, technologicko-civilizační příbytky. A když vezmeme obytné baráky, je to z pětadvadesáti procent úpadková hrůza. Proto mluvím o krizi architektury, která je zase určitým způsobem odrazem krize v postmoderní společnosti, která na některé věci zatím nenalezla rozumné odpovědi. Myslím si, že kupříkladu nenalezla odpověď na spojení hospodářského dostatku se štěstím. Štěstí je vzácné zboží a nepřibývá. Hospodářský dostatek vypadal jeden čas,

že zamezí nejhorším jevům, ale objevily se další. Architektura je jako milý lenochod, je to zvířátko, které pomalu chodí, na společenské pohyby neumí reagovat.

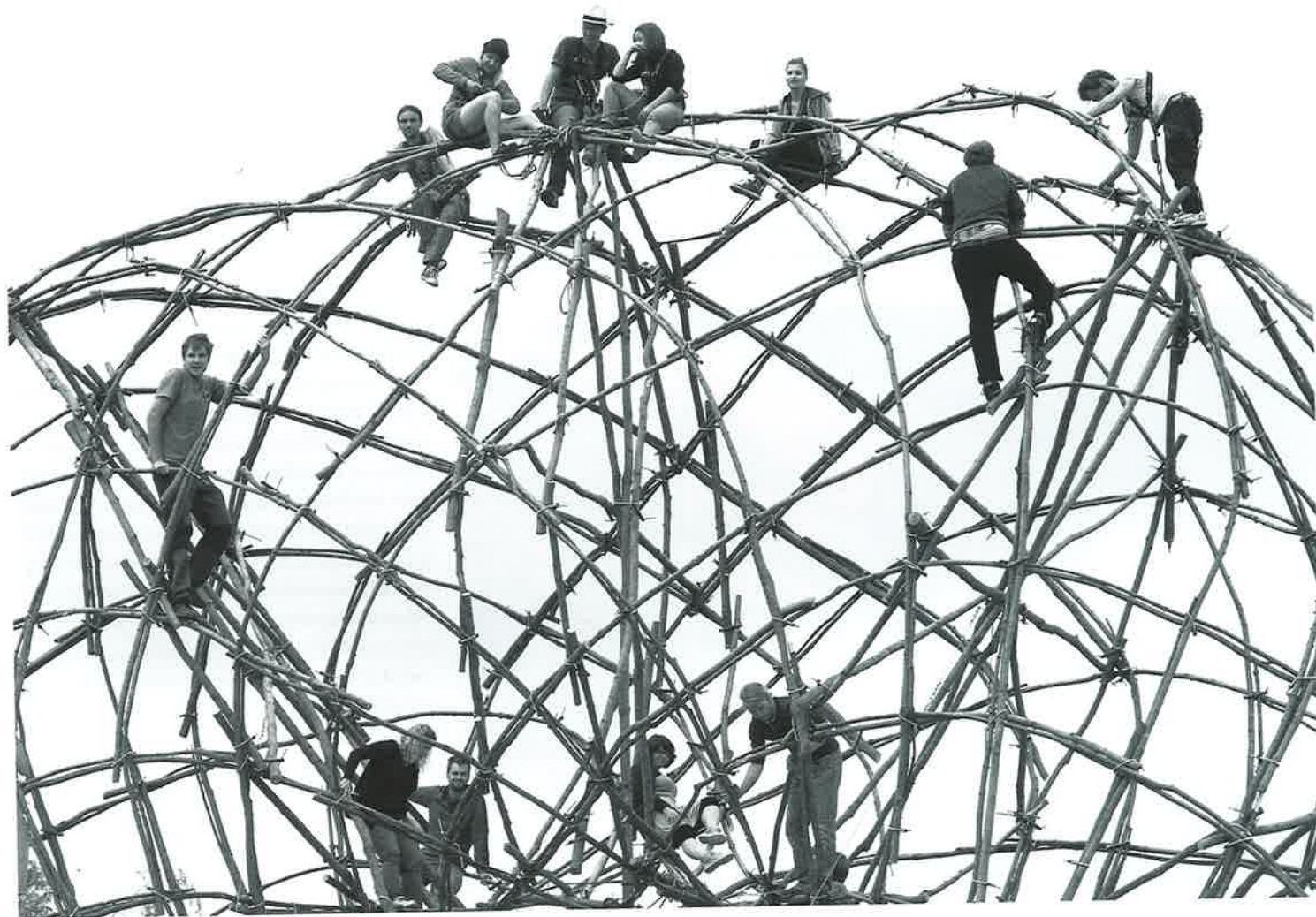
Proč si podle vás dosud žádný český politik nezvolil architekturu jako téma, pomocí něhož by prosazoval určité hodnoty? Vždyť jde o bezprostřední ovlivňování a možné zkvalitňování světa.

Protože je to pro politiky neznámý a nezajímavý předmět. Nerozumějí mu. Lidé totiž přestali architekturu milovat a důvěřovat jí. A přestali chápat jednu věc: je všemocná. Je všemocná, protože s námi žije od svítání do svítání, od kolébky do hrobu. Když se jako děti narodíme v paneláku, tak nám ten panelák podvědomě vylíčí

nejzákladnější strukturu společnosti v totálně zdeformovaném stavu, kde jsou všichni stejní, jsou jako králíci, potřebují toho pramálo, stačí trocha tepla, světla, hajzlík, kuchyňka, místo, kde by šukali. Takovými jemnostmi, že jsme každý jiný a že jinakost je jednou z nejzajímavějších věcí, kterou si utváříme svoji identitu, se panelák nezabývá. Dítě, které v něm vyrůstá, tento svět převezme jako bernou minci. Kdyby se narodilo v Osvětimi, kde by se děti nezabíjely, ale tak akorát nakrmily, aby nezlobily, tak s klidem vezme osvětimský lágr a všechny jeho bloky ze stejných baráků vybavených palandami jako projev nejběžnějšího světa. Jsou to dva různé, a přitom hodně blízké příklady architektonické uniformity, která má zhoubné následky.

Může mít vliv na podivné chování a uvažování našich dvou posledních prezidentů také to, že pocházejí právě ze sídlištních panelových domů?

Zcela určitě. Základna jejich voličů stojí na třech a půl milionu lidí, kteří žijí v panelácích. Jsou to spojité nádoby. A není proto divu, že tato společnost považuje za ze všeho nejnornější rovnostářství. A k tomu se přidá výchova, kde se od školky po vysokou školu vykládá jako hlavní předmět nuda a k němu se přisypává strach a agrese. Jako vrchol poučení je strategie chudoby, kterou na děti přenášejí chudí učitelé a chudí rodiče. Takže když vezmeš paneláky, školu nudy potlačující jakoukoliv individualitu a víc než pod kůži zažranou filozofii – která už od osmatřicátého roku doporučovala lidem sehnout hřbet, trochu

udávat, krást a hrabat pod sebe – tak co z toho může dobrého vzejít? Odchylky jsou přijímány jako zázrak. Dvě komunity, které se odlišovaly a téhle zemi v kotlince dodávaly břínek, jsou pryč: jedna byla během války vyhlazena, druhá byla po válce vyhnána gigantickou etnickou čistkou, na niž jsme i po sedmdesáti letech hrdí. Kecy o tom, že to podporovaly takzvané mocnosti a že to vymyslel hodný prezident Beneš, aby nás v budoucnosti ochránil, jsou k ničemu, protože jsme si především uřízli pod prdeli důležitou větev, bez níž jsme slabší. Když se k tomu přidá několik emigrantských vln, zůstane velmi oslabená země, jejíž obyvatelé si staví baráčky, které zamořují životní prostor a ubírají radost z existence.

Jediná možnost, kterou vidím, jsou pozitivní příklady. Neboli pozitivní deviace, jak ji zmiňuje Zeman: není to jeho myšlenka, ale jediné kladné odchylky od převažujících negativních tendencí nás můžou ochránit od pouhého přežívání. Karel Hubáček nás učil, že žijeme ve smrdutém tvrdém síru, v němž si musíme vyhloubit sami chodbičky, jinak se neheme. To byla v jeho pojetí pozitivní deviace, kdy se ve ztuhlém režimu hledají vlastní cesty, jejichž nejzářivějším výsledkem byl v případě Hubáčka vysílač na Ještědu.

Ke Karlu Hubáčkoví se často ve svých úvahách a vzpomínkách obracíte. Jak by podle vás reagoval na vaši dřevěnou, měkce plánovanou architekturu?

Hubáček byl konstruktér, stavitel a určitě by mi nadával, že je to málo solidní. Ale základnímu směřování by rozuměl. Ještě v SIAL jsem udělal návrh nafukovací lampy, v níž jsem zhmotnil své tehdejší sexuální touhy a která vyhrála v roce 1970 i nějakou mezinárodní cenu. On měl zvláštní smysl pro humor, takový nenápadný... Mám za to, že by se mu líbily přírodní materiály, které uplatňuju, a kladně by přijímal moji touhu dělat věci konstrukčně levně a zároveň tak, aby splňovaly naráz obě kritéria: aby se líbily fajnšmekrům, a přitom nebyly neřešitelnou hádankou pro „tetu ze Šumavy“. To bylo pro Hubáčka hrozně důležité. Když zpočátku obyvatelé Liberce, zvyklí na původní horskou chatu, futuristický Ještěd odmítali, tak z toho sice neměl radost, mrzelo jej to, ale současně byl pevně přesvědčen, že jej po nějaké době přijmou za svůj. Což se stoprocentně potvrdilo. Žádná jiná moderní stavba nevstoupila do krve nějakého města a regionu jako Ještěd. Některé věci se nelíbí proto, že by byly ošklivé nebo arogantní, ale protože lidé jsou podvědomě konzervativní. Architektura – domy – je jediná civilizační

věc, která nás okamžitě propojuje s minulostí. Nejsou to hodinky ani šaty: když se na sebe podíváme, tak vy máte zrovna na sobě cyklistický dres, který připomíná šaškovské oblečení na královském dvoře, já mám zase hadry jakéhosi středního pobudy... Domy jsou zvláštní kotvou v čase. Proto jsou lidé tak velmi citliví, aby se ta kotva neuvolňovala a nebezpečně nehoupala.

Zachovatelná architektura nepostupuje klasickými cestami, ale dělá nejrůznější odbočky a úkroky, hledá cesty, jak něco zachránit a jak pomoci lidem, kteří nemají vůbec nic.

Věnujete se už deset let nejrůznějším věžím, před čtyřmi lety jste jimi reprezentoval Českou republiku na bienále v Benátkách. Proč podle vás lidé přijímají s takovým nadšením zrovna věže?

Pravda je, že lidé je mají radši než cokoli jiného. Může se udělat racionálně konstruovaná věž s avantgardním zakončením, a přesto bude považována za normální a příjemnou. Je to skoro zázrak, ale ve značně zatuchlých a zpátečnických Čechách získaly nejrůznější rozhledny příznivou odezvu, ba až lásku. Je v nich romantika, chuť vzletět do oblak, nahrazují majáky, které jsou jenom u moře, a přibližují nás nekonečnu. Na rozhledně prožívám orgii vizuální svobody, jíž se nám jinak nedopřává.

První věž u mé chalupy Scholzberg vyrostla z čiré radosti, že jsme přikoupili pozemky. Otec by byl šťastný, nevěřil by vlastním očím, kdyby se toho dožil. Pojali jsme tenkrát tu věž jako sklad dřeva postavený na výšku. Zkoušeli jsme, jestli se dá hrát poskládat na výšku, a zároveň jsme chtěli zjistit, jestli se nám podaří přesvědčit úřady, že to není stavba. Něco vyšlo, něco nevyšlo.

Ještě stojí?

Už jsem ji nechal rozebrat. Po šesti letech. Původně jsem si myslel, že bude jenom na roky dva. Když jsme se ji pokoušeli zpevnit, tak jak si začala sesedat, konstrukce se postupně vychýlila na neúnosnou míru. Měl jsem dvě možnosti. Už jsem byl k tomu rozhodnutý. Mohl

jsem ji vyrovnat pomocí několika konstrukčních prvků, což by bylo asi středně náročné. Anebo jsem ji mohl rozebrat. To se i stalo – ve třech lidech během pouhých čtyř a půl hodin. Rozebrání v podstatě znamenalo přerovnat vertikální dutou hrách do podoby plné hráně. Dřevo vyschlo již dostatečně. Už jsme ho částečně použili na lešení při stavbě dalšího dřevěného objektu. Ale samozřejmě nás nezajímají jenom věže, ale také transbordéry nebo mosty nebo mobilní dřevěné domečky.

Co bylo hlavním důvodem, že jste se jako architekt zřekl betonu?

Když se ohlídnu za sebou, uvidím celou řádku betonových baráků. Všechny pořád stojí. Je jich dvaatřicet. Dělal jsem je s velkou chutí a některé z nich dopadly dobře. Ale já jsem vždycky poslouchal, co si o nich lidé – normální lidé z ulice – povídají. Strašlivě se mě například dotklo, když jsem jako mladý kluk stával před zbrusu novým Májem a slyšel jsem, že devadesát procent lidí používalo na jeho adresu samá negativní hodnocení a nás, kteří jsme ho navrhli, nazývali idioty. Nechápal jsem to. Copak žiju v jiném světě? Proč ti lidé nepřemýšlí jako my, kteří jsme na Máji intenzivně, ze všech sil pracovali a snažili se ho udělat tak, aby byl krásný – krásný v duchu estetiky přísné postfunkcionalistické architektury? Měl výborné hodnocení kritiky domácí i zahraniční, ale přes to všechno se s ním lidé nedokázali vyrovnat. Pro mě to byla zásadní zkušenost. Zdrucující rána.

Přebolela?

Je to ve mně pořád. Proto si na rozdíl od Mirka Masáka nebo Johna Eislera nemyslím, že je Máj udělaný úplně správně. Město je nesmírně citlivé na měřítko a my jsme dostali parcelu, která byla zhruba desetkrát větší než průměrná parcela na Národní třídě, zároveň se nacházela v náročné nárožní poloze. Proto je příliš mohutný a proto ukazuje příliš velké svaly vůči okolí. Byl jsem s kolegy ve shodě v tom, že obchodní dům není žádný úžasný, vznešený chrám blahobytu: je to normální bedna, kde lidé vyměňují prachy za zboží, a jako taková má být udělaná racionálně, aby v ní mohly hladce proběhnout požadované interakce. Jen

maličká část – třeba pasáž – je udělána tak, že má nějaké architektonické výrazné kvality, ale jsou stejně podřízeny účelu. Zatímco Máj má necelých deset tisíc metrů čtverečních plochy brutto, tak Nový Smíchov má plochu patnáctkrát větší, a přesto právě Máj působí ve městě mnohem drsněji, mohutněji, výrazněji. Na Smíchově jsem všechno podřídil tomu, abychom velké kusy fasády nekonfrontovali s ulicemi či nárožními a aby byl krytý stávajícími budovami: ze Štefánikovy se schoval úplně, což je podle mě správné. Obchodní centra nevyjadřují navenek pozitivní náboj a dělat z nich symbolické centrum nějaké komunity mi přijde scestné, protože se v nich odehrává víceméně nepříliš veselé připravování milionů lidí o peníze.

Většinu z nich to ovšem baví a nakupování si užívají, kupříkladu více, než třeba návštěvu kostela...

Já k nim tedy nepatřím. Raději mám peníze ve svojí peněženke. Což neznamená, že do takových center nikdy nejezdím. Ale abych se vrátil k původní myšlence. Když bylo Obchodní centrum Nový Smíchov na začátku nového tisíciletí postaveno, uvědomil jsem si, že jsem toho od roku 1970 – jako autor, spoluautor nebo v jiných architektonických rolích –

prostavěl za dvanáct a půl miliardy korun. Všechno směřovalo k tomu, že brzy budu mít atelier o sedmdesáti lidech, budu si vydělávat těch deset milionů ročně a mezi šedesátým až šedesátým pátým rokem budu skosený infarktem. Tak do toho se mi nechtělo. Došlo mi, že si to musím srovnat v hlavě, a odjel jsem na cesty. Zanedlouho jsem se ocitl na bolivijských pláních ve výšce čtyři tisíce osm set metrů, mezi třiceti tisíci plameňáky u Laguna Verde, a tam, daleko od civilizace, jsem měl vidění. Vidění jiného světa. Ten svět mi symbolizovala nenápadná rostlinka, která se jmenuje podle indiánů baja brava.

Jak ta rostlinka vypadá?

Je to takový kroužek z trávy. Žije v hrozných podmínkách, a přitom dokáže přežít i stovky let. Na planině, kde jsou v okolí činné sopky, z nichž jde sirný kouř, se mi zjevil anděl architektury a povídá mi, ať se podívám na baju bravu a vezmu si z ní ponaučení. Rozhodl jsem se pro jednoduché formy, lehce nahozené, měkce plánované, respektující vnější podmínky. Rostlinka jako návod, jako obraz chování a model existence. Řekl jsem si, že tudy někudy musí vést cesta k architektuře, za kterou se nebudu muset stydět. Do Bolívie s námi nejel Pavel Štecha.

Bolela ho záda. A když jsme se vrátili, s hrůzou jsme se dozvěděli, že mu diagnostikovali rakovinu v kostech, hlavně v páteři. Dávali mu půl roku. Pavel se na mě obrátil, abych mu nakreslil vejminek, protože dům přenechal dětem. Chtěl malý levný baráček v blízkosti svých dětí. Navrhl jsem mu vejminek – a Pavel žil místo pěti měsíců pět let. Několikrát mi řekl, že je v něm tak spokojený a šťastný, že mu to pomáhá bojovat s rakovinou. Pro mě to bylo druhé zjevení. Uvědomil jsem si, že dům není jen umění architektonické, ale je to existenciální nástroj, kterým můžeš pomoci kamarádovi v boji se smrtí. Pochopil jsem, že malé dřevěné domy jsou cesta, po níž se chce vydat. Následovaly úvahy o stavebnicích, konstrukcích, Sněžce, hráních a věžích... Vůbec to ale neznamená, že bych zanevřel na tvrdé materiály – především dostávám pořád nějaké nabídky na dřevěné stavby. Evidentně je tu dost lidí, kterým je takový způsob architektury blízký.

Už neučíte na tradičních školách architektury, ale v rámci workshopů nebo přímo ve svém ateliéru, který jste přejmenoval z MRAK (Martin Rajniš architektonická kancelář) na HAMR (Huť architektury Martina Rajniše). Proč jste opustil institucionální pedagogickou kariéru, která vám přinesla profesuru?

Jsem odchovancem školy SIAL. SIAL přijal čtrnáct kluků a holek a deset let jsme žili v jakési komunitě, do níž občas přišel někdo

nový a jiný zase odešel. Strašně mě to ovlivnilo. A protože Karel Hubáček je můj guru – o tom není nejmenších pochyb – snažím se jít po cestách, které by mu byly blízké. Dělal architekturu nejen tím, že kreslil baráky, zorganizoval ateliér, ale tím, že lidem umožnil dělat bok po boku na bezvadných projektech, které velkoryse posuzoval. Pokouším se dělat něco podobného. Moje učení bych přirovnal k ponorné řece, která se z ničeho nic ztrácí a pak se zase v plné síle nečekaně zjevuje. Podobně chvílemi učím a pak může nastat pauza. Je to dané zakázkami. Kdybych byl bohatý, učil bych pořád, protože bych nemusel vydělávat, čehož se nikdy nedožiju, a tak se to snažím vybalancovat. U učení osmdesát procent úspěchu záleží na tom, jestli se sejdou na jednom místě alespoň čtyři super nadaní studenti, kteří si už sami mezi sebou najdou cestu k úspěšnému projektu a realizaci. Vlastně se všechno naučí sami. A když vedle nich projektuješ a oni na vlastní oči uvidí všechny možnosti, které architektura nabízí, je to pro ně inspirativní. Této metodě hodně věřím. Mimochodem, Hubáček věřil, že začínající architekti jsou větším vkladem než hotové baráky.

Jak nesete skutečnost, že vám bylo nedávno sedmdesát?

Hlava je možná mladší, než byla na začátku století. Jaksi svěžejší. Věk mi připomíná jenom koleno levé nohy, které jsem si

dost poničil při cestě po Západní Saharě, kde jsem i přes bolesti myslel, že to rozchodím – jako vždycky. Musel jsem na operaci a vše nasvědčuje tomu, že koleno dobře regeneruje. Víím, že je směšné si dělat plány, ale cítím, že bych ještě dalších dvacet let měl co na práci. Mě to prostě baví. Ještě bych byl také rád, kdyby se mi povedlo prosadit a uzákonit projekt Svobodná smrt.

Myslíte tím eutanazii?

Přesně. Doktoři nás díky pokroku drží na světě strašně dlouho přesčas, což je sice krásná věc, ale má svoje negativní dopady. Jako ještě pořád neumíme běžně stavět příjemné domy, tak se ani nedokážeme vyrovnat se smrtí. Obojí je sice závažné, ale neřešitelné. Společnost by si měla uvědomit, že je jenom na ní, aby se vžil odvážný, v podstatě klidný, nenásilný a beztrusný způsob, jak odejít ze scény a přitom nezatížit všechny kolem zoufalostmi, které nás většinou v určité fázi života očekávají.

Chtěl bych se odebrat na hranici dobře vyschlého dřeva, uvést do činnosti bezbolestný stroj poslední záhuby, který by poté, co by mi umožnil poslední cestu, také zažehl pláminek pod hranicí. Měla by to být svým způsobem velmi veselá akce, které by se mohla zúčastnit nejenom spousta lidí, kteří ke mně měli blízko, ale také různí čumilové, kteří prostě jenom rádi čumí.

Ve stejnou dobu, kdy jste slavil narozeniny,

jste v pařížském paláci Trocadero převzal Globální cenu za udržitelnou architekturu, kterou od roku 2006 každoročně uděluje nadace Locus. Co to pro vás znamená?

Moc si toho vážím. Je to bezvadné. Organizátorky přišly na to, že se architektura mění a že zachovatelná architektura nepostupuje klasickými cestami, ale dělá nejrůznější odbočky a úkroky, hledá cesty, jak něco zachránit a jak pomoci lidem, kteří nemají vůbec nic. Vypadá to, že už se architektura konečně mění, aby byla opravdu všemocná. Je to ve vzduchu. Fakt to cítím a dává mi to naději.

Výstava Martin Rajniš Huť architektury

Termín 27. 6. 2014 – 17. 11. 2014

Místo Centrum současného umění DOX, Poupětova 1, Praha 7 – Holešovice

MARTIN RAJNIŠ *1944 V PRAZE

Martin Rajniš (70) vystudoval ČVUT a AVU. V 70. letech pracoval v ateliéru SIAL vedeném Karlem Hubáčkem. Spolu s Johnem Eislerem a Miroslavem Masákem postavili pražský obchodní dům Máj na Národní třídě. Je spoluautorem pavilonu dějin dopravy na Expo 1986 ve Vancouveru. Po revoluci vedl se Stanislavem Fialou, Jaroslavem Zimou a Tomášem Prouzou D. A. Studio, jejichž nejrozsáhlejším dílem je stavba nového obchodního centra v Praze na Smíchově. Od roku 2002 je jeho tvorba odlišná. Věnuje se menším stavbám z přírodních materiálů. Snaží se najít takové cesty, které by s minimem prostředků a s pokorou k již existujícím stavbám i krajině sloužily co nejširší skupině uživatelů a vrátily architekturu její klíčové postavení v civilizaci.

- 1 dvanáctimetrový objekt z větví, Kyje, 2014
- 2 továrna, Koloděje, 2004
- 3 Poštovna, Sněžka, 2007
- 4 vež Scholzberg, 2006
- 5 Muzeum Járy Cimrmana, maják, 2013
- 6 transbordér, Andělská hora, 2010
- 7, 8 Transbordér, Mladá Boleslav

P.S. redakce:

Martine, ať múzy, ty holky vrtkavé, s Tebou stále kamarádí a krouží kol Tvé hlavy. A naděje, co o ní mluvíš, jsou plné žejdlíky. Připíjíme Ti na zdraví.

Redakce letos šedesátiletého časopisu ARCHITEKT

